

Śp. Henryk Ruciński 3 VII 1938 – 11 X 2007

W dniu 11 października 2007 roku po ciężkiej chorobie zmarł w wieku 69 lat długoletni pracownik Instytutu Historii Uniwersytetu w Białymstoku, Profesor Henryk Ruciński, kierownik Zakładu Historii Średnio-wiecznej i Nauk Pomocniczych Historii.

Henryk Ruciński urodził się 3 VII 1938 roku w Bydgoszczy. Tam też odbył edukację i zdał egzamin maturalny. W 1962 roku pod kierunkiem prof. dr hab. Karola Górskiego napisał pracę magisterską i na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu uzyskał tytuł magistra historii. Część tej pracy została opublikowana drukiem. Po zachęcie swego Mistrza przystąpił do pisania pod jego kierunkiem rozprawy doktorskiej *Struktura miasteczka w okresie feudalnym na przykładzie Koprzywnicy*, którą napisał i obronił w Toruniu w 1972 roku. W 1973 roku rozpoczął pracę na stanowisku adiunkta w Filii Uniwersytetu Warszawskiego w Białymstoku. Tu kontynuował i rozwijał swoje badania naukowe. Napisał wiele wartościowych publikacji naukowych, w tym rozprawę *Prowincja saska na Spiszu do 1412 roku* [Białystok 1983], na podstawie której 12 X 1983 roku odbył pomyślnie kolokwium habilitacyjne na Uniwersytecie Warszawskim. Działalność w strukturach NSZZ Solidarność sprawiła, że na stanowisko docenta musiał czekać kilka lat. Doczekał usamodzielnienia się Uniwersytetu w Białymstoku i tu opublikował kolejną pozycję książkową *Chrześcijaństwo na Orawie do końca XVIII wieku*, Białystok 2007. Był sumiennym nauczycielem akademickim, wykładowcą i promotorem. Wypromował 1 doktora i kilkudziesięciu magistrów.

* * *

Pogrzeb odbył się w niedzielę 14 października, a po Mszy św. Żałobnej między innymi w imieniu pracowników i studentów Instytutu Historii pożegnałem Zmarłego tymi słowami:

„Przyszliśmy tutaj pożegnać Ciebie Profesorze Ruciński, Drogi Henryku,

przed Twoją ostatnią drogą do tronu Najwyższego, my Twoi przyjaciele, koledzy, uczniowie, studenci z Uniwersytetu w Białymstoku. Miałem zaszczyt znać Cię sześć lat – to mały wycinek czasu z Twego życia – jednak chcę dzisiaj powiedzieć, że była to dla mnie ważna znajomość, myślę, że przyjaźń. Tym trudniej mi mówić do Ciebie w takiej chwili.

Przeszedłeś przez życie, przez ten świat, bez zadęcia – skromnie, godnie i pracowicie. Najpierw jako uczeń Profesora Karola Górskiego na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika rozpocząłeś piękną przygodę historyka, sumiennego warsztatowo badacza dziejów średniowiecznych. Przez prawie 35 lat byłeś ważną częścią stosunkowo młodej społeczności akademickiej Białegostoku – najpierw jako adiunkt Filii Uniwersytetu Warszawskiego, a następnie docent i profesor już autonomicznego Uniwersytetu w Białymstoku. W tym mieście, do którego przybyłeś z Podhala, zachwyciłeś się szansą wolności niesionej przez *Solidarność*. Poświęciłeś jej całe swoje serce, zostałeś pierwszym przewodniczącym Komisji Zakładowej NSZZ *Solidarność*. Byłeś aktywnym członkiem Klubu Inteligencji Katolickiej, dzieląc się swoją wiedzą historyczną i doświadczeniem z ludźmi spragnionymi historii prawdziwej. W środowisku białostockim realizowałeś się też jako organizator życia naukowego w ramach prac w Polskim Towarzystwie Historycznym, będąc prezesem Oddziału PTH, a także potem przez długie lata sekretarzem Olimpiad Historycznych. W nowych czasach, gdy spełniło się Twoje marzenie o wolnej Polsce, pełniłeś też funkcję Prodziekana Wydziału Humanistycznego w Filii Uniwersytetu Warszawskiego w Białymstoku.

Najważniejsza dla Ciebie była jednak dydaktyka i praca naukowa. Wychowałeś sporą gromadkę uczniów: magistrów, jednego doktora i mimo nękających Cię chorób, miałaś do końca ambitne plany naukowe. Ostatnia Twoja obszerna praca, która ukaze się już po Twojej śmierci, miała być podstawą ubiegania się o tytuł profesorski. Śmierć była jednak szybsza.

Nie wszystko da się wyrazić słowami w takiej chwili, ale za wszystko, co nam ofiarowałeś, za Twoją życzliwą obecność wśród nas, chcemy Ci dzisiaj Profesorze Ruciński szczerze podziękować, obiecując żywą pamięć w modlitwie i w sercach. Niech dobry Bóg ma Cię w Swojej troskliwej opiece! Żegnaj Drogi Henryku! Żegnaj Profesorze Ruciński!

Szanowna Pani Profesorowo, Małżonko Henryka Rucińskiego! Szanowna Rodzino Zmarłego! W imieniu własnym, jak i w imieniu całej społeczności Instytutu Historii UwB, składam Państwu szczerze wyrazy naszej solidarności w żalu i smutku po zmarłym Profesorze Henryku Rucińskim.”

Jan Tęgowski